

Základní pojmy, definice a oblasti aplikace interkulturní psychologie

FF:PSKB_507 Interkulturní
psychologie

Mgr. Petra Chvojková

27.2.2015

Literatura

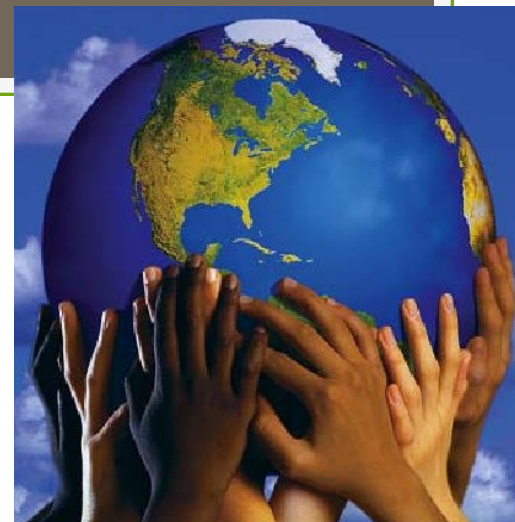
- BERRY, J. W. *Cross-cultural psychology: research and applications.*
- PRŮCHA, J. *Interkulturní psychologie.*
- ČENĚK, J., BREŠOVÁ, J., SMOLÍK, J. *Interkulturní psychologie: současný výzkum a aplikace.*
- SHIRAEV, E., LEVY, D. A. *Cross-cultural psychology: critical thinking and contemporary applications.*

Zakončení

- Docházka 75%
- Seminární práce
  - Aplikace teoretických poznatků na aktuální interkulturní téma z médií nebo okolí
  - 3-4 normostrany, formální náležitosti
  - 1. popis aktuálního tématu a důvod výběru, 2. teoretické zakotvení, 3. aplikace teorie na konkrétní téma, 4. zdroje
- Krátký test

Související disciplíny

- Sociální psychologie
- Manažerská ps.
- Psychopatologie
- Kognitivní ps.
- Sociologie
- Etnologie a etnografie
- Etnolingvistika
- Kulturní antropologie
- Demografie
- Historická věda
- Politologie a mezinárodní právo

Co je interkulturní psychologie?

- Aplikovaná vědecká disciplína
- Kritická a komparativní věda zabývající se studiem efektů, které má kultura na psychiku a chování jedince (Shiraev, 2007)
- Interkulturní psychologie je vědecké zkoumání variant lidského chování, se zřetelem na způsoby, jimiž je chování ovlivňováno kulturním kontextem (Berry, Portinga, Segal a Dasen, 2002, s. 1)....

Co je interkulturní psychologie? II

- **Interkulturní psychologie** je tzv. komparativní věda, která srovnává různé etniky, národy, náboženské a jazykové skupiny a všímá si jejich odlišností. Jejím cílem je identifikovat a popsat interkulturní jevy a procesy. Snaží se vytvořit podklady pro aplikování ve společenském životě. Poukazuje na rozdíly, jak kultura ovlivňuje chování, společnost, rodinný život, vzdělání, sociální zkušenosti a další oblasti (Průcha, 2010).
- ....

Důležité termíny - kultura

- Vysoce nejednoznačný komplikovaný a kontroverzní koncept
- Např. označení pro všechny sdílené normy, způsoby chování, schopnosti, hodnoty, rituály, tradice, znalosti a dovednosti, s nimiž se člověk nerodí, ale které přebírá v procesu socializace
- Lidské kultury se vyznačují neobyčejnou mnohotvárností
- Kultura je negenetická (není vrozená, přenášená biologicky), ale naučená!
- V IP nehodnotící pojem
- Vědomé a nevědomé aspekty

WHAT IS CULTURE?

Důležité termíny II

- Akulturace, asimilace
- Enkulturace
- Akomodace
- Segregace
- kulturní relativismus x etnocentrismus
- Kulturní transmise
- Etnická skupina, etnikum
- Etnické vědomí, etnicita
- Kontaktní událost
- Kulturní střet
- Multikulturalismus
- Etnická identita
- Národ, národnost
- Rasa, rasismus

Historie interkulturní psychologie

- Kořeny ve starověku a středověku
- Rozdíly v chování lidí z různých kultur –
Bechtěrevovo podmiňování,
Durkheimovo kolektivní vědomí
- F. Galton a eugenika
- 60.l. 20.st. samostatná vědecká disciplína
- 1. odborné časopisy
  - International Journal of Psychology
  - Journal of Cross-Cultural Psychology

Oblasti aplikace

- Vzdělávání
- Soužití příslušníků různých etnik v rámci jedné země
- Začleňování imigrantů
- Interkulturní komunikace
- Vyjednávání v multikulturním prostředí
- Státní správa, soudnictví, policie
- Zdravotní péče

G. Hofstede – dimenze národních kultur

- Vzdálenost moci (Power Distance)
- Individualismus x kolektivismus
- Maskulinita x feminita
- Vyhýbání se nejistotě
- Dlouhodobá x krátkodobá orientace
- + požitkářství x zdrženlivost